

Na osnovu članova 19. i 21. Statuta Saveta za štampu i članova 15. i 16. Poslovnika o radu Komisije za žalbe, Komisija za žalbe Saveta za štampu u sastavu: Zlatko Čobović, Tamara Skrozza, Jelena Petković, Nadežda Budimović, Filip Švarn, Jelka Jovanović, Rodoljub Šabić, Ana Martinoli, Sanja Pavlović i Milena Vasić na sednici održanoj 24. 4. 2025. godine jednoglasno donosi

ODLUKU

Tekstom „Kaznićemo sve koji nisu uz nas”, objavljenim 29. marta 2025. godine, portal „Politika.rs”

1. prekršio je tačke 1, 2, 3, 4 i 5 Poglavlja I (Istinitost izveštavanja) Kodeksa novinara i novinarki Srbije o obavezi novinara /novinarki da tačno, nepristrasno, potpuno i blagovremeno izveste o događajima od javnog interesa, držeći se novinarskih standarda koje propisuje Kodeks, da prave jasnu razliku između činjenica koje prenose i komentara, pretpostavki i nagađanja, kao i odredbe po kojima je sa novinarstvom nespojivo objavljivanje neosnovanih optužbi, kleveta i glasina, a prećutkivanje činjenica koje mogu bitno da utiču na stav javnosti o nekom događaju jednako je njihovom namernom iskrivljavanju ili iznošenju neistina, dok naslov teksta ne sme da bude u suprotnosti sa njegovom suštinom,

2. prekršio je tačku 2 Poglavlja III (Odgovornost novinara/novinarki), po kojoj su novinari/novinarka odgovorni, pre svega, javnosti i tu odgovornost ne smeju da podrede interesima drugih, a posebno ne interesima izdavača, korporacija, vlada i drugih državnih organa,

3. prekršio je i tačku 3 Poglavlja V (Poštovanje dostojanstva) o obavezi novinara da poštuju princip nenanošenja štete ugledu i dostojanstvu ličnosti i da ne učestvuju u širenju neistina ili kontinuiranom zlonamernom narušavanju reputacije osoba o kojima se izveštava.

Nalaže se portalu „Politika.rs“ da odluku objavi u roku od pet dana od dana dostavljanja odluke.

Odluka Komisije biće objavljena na sajtu Saveta za štampu (www.savetzastampu.rs) i dostupna javnosti.

OBRAZLOŽENJE

Ivana Stevanović, izvršna direktorka Slavko Ćuruvija fondacije podnela je žalbu zbog teksta objavljenog u više medija, među kojima je i portal „Politika.rs”, a koji su preneli deo njene izjave za televiziju N1, koja se odnosi na aktuelno stanje na medijskoj sceni Srbije. Svi medija se, kako je navela, pozivaju na objavu na X profilu Detektor laži u kojoj je ta zjava izvučena iz konteksta i predstavljena kao „pretnja novinarima koji joj nisu po volji”, a da bi se pojačao efekat dodato je i da vodi fondaciju koja treba da štiti novinare. Sve su to mediji

preneli doslovno, usvajajući kao svoj stav. Stevanović je istakla da je njeno gostovanje trajalo 20 minuta, a izvučeno je dvadesetak sekundi, te da je iznela svoje mišljenje o situaciji na medijskoj sceni Srbije, izostanku odgovornosti u medijima i potrebi za sankcionisanjem mogućih krivičnih dela koje su pojedini medijski radnici učinili tokom svog rada i ukazala na lustraciju i funkcionalne institucije kao moguća rešenja za te probleme u budućnosti. Ni u jednom trenutku nikome nije pretila ili tvrdila da treba ugroziti bezbednost i živote novinara. Žaliteljka je smatrala da je prekršeno više tačaka Kodeksa iz poglavlja Istinitost izveštavanja, Odgovornost novinara/novinarke i Poštovanje dostojanstva.

Redakcija portala „Politika.rs“ nije odgovorila na žalbu.

Po oceni Komisije, sporni tekst je tendenciozan, zlonameran, politički intoniran i u suprotnosti sa osnovnim profesionalnim standardima koji prodradumevaju tačno, objektivno i nepristrasno informisanje u javnom interesu. Cilj teksta nije, po mišljenju članova Komisije, bio informisanje javnosti, već diskreditacija žaliteljke i narušavanje njene reputacije, ali i reputacije organizacije koju vodi. Komisija posebno ističe da je gotovo identičan tekst objavljen u više medija u roku od sat, pri čemu je u tri medija čak i naslov potpuno isti. Ovo ukazuje na organizovanu kampanju protiv podnositeljke žalbe, čime je prekršena tačka 3 poglavlja V o obavezi novinara da poštuju princip nenanošenja štete ugledu i dostojanstvu ličnosti.

Namerno pogrešno interpretiranje izjava izvršne direktorke Slavko Ćuruvija fondacije jeste neistinito izveštavanje i suprotno je odredbama Kodeksa koje se odnose na obavezu novinara da sa dužnom pažnjom provere sve činjenice i da nepristrasno izveštavaju o svim važnim događajima, da iznose tačne i proverene informacije i da ih saopštavaju u odgovorajućem kontekstu. Prećutkivanjem onoga što su sagovornica zaista rekla i bez objašnjenja konteksta, prekršena je i odredba po kojoj je prećutkivanje činjenica bitnih za razumevanje događaja, isto što i namerno iznošenje neistina.

Uz to, na račun žaliteljke su iznete neosnovane optužbe da pretili kažnjavanjem “svima koji nisu uz nas”. Niti je ona to izgovorila niti toga ima u tekstu, pa je portal prekršio i odredbu Kodeksa koja pripisuje da naslov teksta mora odgovarati njegovoj suštini.

Komisija podseća i da su novinari/novinarke dužni da rade u javnom interesu i da, u skladu sa profesionalnim normama, objavljuje činjenice neophodne građanima da donose informisane odluke. Tu odgovornost javnosti ne smeju da podrede interesima drugih, a posebno ne interesima izdavača, korporacija, vlada i drugih državnih organa, što je, po mišljenju Komisije, ovoga puta bio slučaj. Komisija veruje da se redakcija vodila nekim drugim interesom, a ne javnim.

Beograd, 24. 4. 2025.

Predsedavajuća

Milena Vasić

Kraljice Natalije 28
11000 Beograd
tel: (011) 30 67 320
www.savetzastampu.rs